

TELEFON 495 088 111
E-MAIL labe@pla.cz
IČO 70890005
DIČ CZ70890005
IDDS dbyt8g2
Obchodní rejstřík: spis. zn. A. 9473 vedená
u Krajského soudu v HK

Ing. Štěpán Havlas
odbor inženýrských činností
Povodí Labe, státní podnik

VÁŠ DOPIS Č.J. / ZE DNE

ČÍSLO JEDNACÍ
PLa/2023/037201

VYŘIZUJE/LINKA
RNDr. Michal Vávra/664

HRADEC KRÁLOVÉ
15.8.2023

Labe, Semonice, revitalizace ramene v ř. km 1009,75 – stanovisko k DSJ

Obdrželi jsme Vaši žádost o stanovisko k Dokumentaci pro stavební povolení a provádění stavby pro záměr „Labe, Semonice, revitalizace ramene v ř. km 1009,75“.

Odstavené říční rameno je pozůstatkem labského meandru o rozloze přibližně 0,9 ha, lokalita se nachází na rozhraní katastrálních území Semonice a Černožice nad Labem.

Rameno se nachází v pokročilé fázi sukcese, která se projevuje zazemněním části ramene, ústupem vodní hladiny, druhové složení vodních makrofyt ukazuje na vysokou trofii prostředí. Jakost vody také silně zhoršuje značné množství rozkládajícího se organického materiálu z korun topolů v celé ploše vodní hladiny. Celkově dochází k trvalému snižování přírodovědné hodnoty území.

Cíli revitalizace říčního ramene je ekologická obnova vodních a mokřadních biotopů, s tím související podpora druhové a stanovištní diverzity, obnova břehového porostu do podoby původních lužních lesů (údolní jasanovo-olšové luhy a tvrdé luhy nížinných řek) a obnova přirozených forem retence vody v krajině.

Výsadbou geograficky původních druhů dojde z hlediska dlouhodobé perspektivy k druhovému a věkovému rozrůznění břehových porostů a k obnově ekosystémů původních lužních lesů. Revitalizací dojde k obnově ekologických a vodohospodářských funkcí říčního ramene Labe v Semonicích.

Rameno bylo odstaveno při regulaci koryta Labe, pravděpodobně v roce 1928. Hladina Labe v hlavním korytě je v současnosti trvale vzdutá vlivem Jezů Smiřice, s provozní hladinou v úrovni 246,00 m n. m. BPV (s tolerancí +/- 10 cm). Měřená hladina vody v rameni je vlivem propustného podloží v nivě dlouhodobě ustálená rovněž na kótě 246,00 m n. m. Lokalita není součástí zvláště chráněného území.

Odtěžení sedimentu a kácení dřevin proběhne na pozemcích p. č. 748, 753/1 a 754 v k. ú. Černožice nad Labem a 768, 792 a 793 v k. ú. Semonice ve vlastnictví státu, s právem hospodařit pro Povodí Labe, státní podnik.

V rámci stavby budou přímo dotčeny pozemky p. č. 608, 612/1, 612/2, 597/1, 597/14 a 565/18 v k. ú. Semonice pro trvalé uložení sedimentu.

V břehovém porostu převažují nepůvodní topoly kanadské (*Populus ×canadensis*) v senescentní fázi života, kdy dochází k odumírání primárních korun a tím se stávají topoly i provozně nebezpečné.

V rámci komplexních vegetačních úprav dojde ke kácení dozrívajících hybridních topolů v břehovém porostu s cílem zpřístupnění stavby pro techniku, prosvětlení lokality a vytvoření prostoru pro navrženou obnovu břehového porostu stanovištně odpovídajícími druhy domácích dřevin tvrdého luhu. Celkem dojde ke kácení 144 ks dřevin s obvodem kmene nad 80 cm a 2520 m² křovin.

Na základě závěrů biologického hodnocení byl do PD zapracován požadavek ochrany přírody na ponechání odumřelých kmenů nastojato k postupnému rozpadu, z důvodu zachování kontinuity mikrohabitatů pro zvláště chráněného a naturového lesáka rumělkového (*Cucujus cinnaberinus*). Celkový počet stromů k zabezpečení torzováním činí 22 ks. Torzování bude provedeno stromolezeckou technikou dekapitací koruny a odřezáním kosterních větví v prvním rozvětvení, případně zakrácením kmene, na výslednou výšku torza cca 6-8 m. Pro podporu druhů xylofágního hmyzu je požadováno ponechat ležet na

terénu cca 1 m dlouhé silnější části kmene v počtu 1 – 3 kusů v místech ponechaných stromů nebo u jejich torz.

Odstavené rameno je součástí revíru 451 036 Labe 33, rybářské právo vykonává MO ČRS Jaroměř.

Biologický průzkum byl proveden v průběhu vegetační sezóny roku 2020 pod vedením RNDr. Františka Bárty (RNDr. Michal Vávra, Tomáš Zapletal, Ph. D., RNDr. Bohuslav Mocek, RNDr. Helena Faltysová, Ing. Hana Böhmová, DiS.). Byl sledován zejména výskyt zvláště chráněných druhů se zaměřením na druhy, které by mohly být ohroženy v průběhu stavby. Byla zjištěna přítomnost 13 zvláště chráněných druhů, z toho je 5 druhů realizací akce významně ovlivněno. Jedná se o silně ohrožené druhy lesák rumělkový (*Cucujus cinnaberinus*), netopýr vodní (*Myotis daubentonii*), žluva hajní (*Oriolus oriolus*) a ohrožené druhy lejsek šedý (*Muscicapa striata*) a veverka obecná (*Sciurus vulgaris*). Byla navržena zmírňující opatření a podmínky pro realizaci akce, jež by měla zajistit ochranu všech zjištěných ZCHD a druhů ostatních, které využívají stávající biotopy. Dle závěrů biologického hodnocení je projekt realizovatelný s ohledem na veřejný zájem v podobě zlepšení ekologických funkcí stávajících biotopů za předpokladu dodržení navrhovaných zmírňujících opatření.

Geologické poměry lokality ramene byly ověřeny rešerší dřívějších průzkumných prací archivovaných v rámci GEOFONDU ČGS.

Laboratorní rozbory vzorků sedimentu byly zajištěny odborem vodohospodářských laboratoří PLa, směsné vzorky byly odebrány 28. 8. 2020 v kroku po 50 m staničení ramene, pro zjištění heterogenit v kvalitě sedimentu v trase koryta. Pro využití na ZPF vyhovuje část sedimentů v rameni, další vzorky nevyhovely v ukazateli skelet nad 4 mm, se sedimenty tedy bude nakládáno odděleně.

Stavba je členěna na dva stavební objekty:

SO 01: Odtěžení sedimentů

SO 02: Vegetační úpravy.

Navrženo je odtěžení sedimentu ze dna ramene v množství 6007 m³ (předpokládá se odtěžení rypadly z břehů ramene, částečně též rypadlem z pontonu). Po dočasném odvodnění ve figurách na břehu bude vytěžený sediment odvážen k trvalému uložení dle povahy sedimentu, částečně na řízenou skládku, částečně k uložení na pozemky ZPF.

Opatření jsou koncipována nejen pro zlepšení hydromorfologických parametrů vodních toků vyžadovaných Rámcovou směrnicí 2000/60/ES o vodách, ale zároveň se jedná o opatření doporučená v „Národním akčním plánu adaptace na změnu klimatu“.

Povodí Labe, státní podnik zajistil Plán následné péče o revitalizovanou lokalitu, který bude odsouhlasen AOPK ČR. Dále bude zajištěn biologický monitoring po skončení akce, aby byly v dlouhodobém časovém horizontu známy přínosy revitalizace.

Revitalizace odstaveného ramene v Semonicích má za cíl posunutí lokality v rámci sukcesního vývoje do mezotrofního stádia, které bude mít za následek zpomalení stárnutí ramene a obnovení ekologických funkcí pro širší spektrum organismů.

Záměr revitalizace říčního ramene Labe v Semonicích je situován na území vodního útvaru HSL_0440 - Labe od toku Metuje po tok Orlice, na souřadnicích (S-JTSK) Y: 635826, X: 1029883.

K navrhovanému záměru vydáváme následující **stanovisko správce povodí**:

a) **Z hlediska zájmů daných § 23a vodního zákona, platným Národním plánem povodí Labe a Plánem dílčího povodí Horního a středního Labe (§ 24 až 26 vodního zákona)** je uvedený záměr možný, protože lze předpokládat, že záměrem nedojde ke zhoršení chemického stavu a ekologického stavu/potenciálu dotčených útvarů povrchových vod a chemického stavu a kvantitativního stavu útvarů podzemních vod, a že nebude znemožněno dosažení jejich dobrého stavu/potenciálu.

Toto hodnocení vychází z posouzení souladu předmětného záměru s výše uvedenými platnými dokumenty.

b) **Z hlediska dalších zájmů sledovaných vodním zákonem a z hlediska správy vodního toku Labe (IDVT 10100002)** souhlasíme s navrženým záměrem za předpokladu splnění následujících podmínek:

- Na revitalizované vodní ploše ramene Labe v Semonicích musí být zajištěn udržitelný stav, tj. nesmí být prováděn intenzivní chov ryb, umělé přikrmování a zvyšování trofie vody, je nutné co nejdéle zachovat obnovené ekologické funkce lokality.
- Obnažené břehy ramene nebudou osety travní směsí, přípustná je pouze varianta osetím travní směsí respektující platný Standard péče o přírodu a krajinu SPPK C02 007 Krajinné travníky. Snahou je zajistit podmínky pro zvýšení biodiverzity po realizaci záměru revitalizace.

Optimálním způsobem založení travního porostu je v řadě případů spontánní či řízená sukcese. Raná sukcesní stadia jsou velmi vzácné biotopy a často slouží jako náhradní stanoviště pro celou řadu ohrožených druhů hmyzu a pavoukovců. Technická rekultivace těchto stanovišť, provázená vyšetím nevhodných travních směsí potenciál těchto stanovišť pro ochranu biodiverzity zpravidla ničí. Omezení výskytu invazních rostlin a složení případné travní směsi bude staveno na základě dohody investora, biologického dozoru a AOPK ČR. Použití travní směsi na obnažených březích však může ovlivnit závěry biologického průzkumu.

- Vytěžená dřevní hmota bude protokolárně předána příslušnému úsekovému technikovi (p. Aleš Miller, tel. 606 663 177, 495 088 172).

Za předpokladu splnění podmínek vydaných v odst. b) s navrhovaným záměrem souhlasíme.

Toto stanovisko, které je podkladem pro vydání rozhodnutí nebo jiného opatření vodoprávního nebo jiného správního úřadu, nebo samosprávného orgánu, platí **2 roky** od data jeho vydání, pokud v této době nebylo využito pro vydání platného rozhodnutí nebo jiného opatření správními nebo samosprávnými orgány.

Mgr. Petr Ferbar
vedoucí odboru
péče o vodní zdroje

Na vědomí:
PL – Z1 Jablonec nad Nisou